

Κακοπετριά: Πολιτισμός, Φύση και Αειφορία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο ή ολοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τα βασικά πολιτισμικά στοιχεία της Κακοπετριάς (θρύλος της πέτρας του ανδρογύνου, παραδοσιακή αρχιτεκτονική, ρόλος των νερόμυλων)
- αναλύουν τη σχέση ανάμεσα στους φυσικούς πόρους (ποταμός Καρκώτης (Κλάριος)) και την ιστορική εξέλιξη του οικισμού (νερόμυλοι, προβιομηχανικές τεχνικές για παραγωγή λαδιού και κρασιού), καθώς και τα βιοκλιματικά στοιχεία της τοπικής αρχιτεκτονικής,
- εφαρμόζουν τεχνικές ψηφιακής καταγραφής (soundscapes/visual story) κατά τη διαδρομή,
- τοποθετούνται κριτικά απέναντι στην υπερανάπτυξη του τουρισμού και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αναπτύσσοντας δεξιότητες επιχειρηματολογίας.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 – 9:30

Αφιξη-καλωσόρισμα. Ενημέρωση για το πρόγραμμα της ημέρας και τους κανόνες ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος.

9:30-13:00

Πορεία προγράμματος μέσα από σταθμούς

1^{ος} σταθμός: Όταν ο θρύλος συναντά την επιστήμη

Ο/Η εκπαιδευτικός εισάγει τον τοπικό θρύλο της «πέτρας του ζευγαριού» και παρουσιάζει συνοπτικά τη γεωλογική ερμηνεία της ολίσθησης των βράχων του Τροόδους, θέτοντας ερωτήσεις που προκαλούν σύγκριση. Καθοδηγεί τη συζήτηση στις ομάδες και βοηθάει στη συμπλήρωση του πίνακα «Μύθος – Επιστήμη – Κοινά στοιχεία». Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί τους/τις μαθητές/μαθήτριες να ερμηνεύσουν πώς η γεωλογική ιστορία αλλά και η γεωγραφική θέση συνέτειναν στη δημιουργία του οικισμού της Κακοπετριάς στη συγκεκριμένη θέση. Ακολούθως συσχετίζουν την ονομασία της κοινότητας με τα επιστημονικά και στοιχεία από τον θρύλο που εντόπισαν.

2^{ος} σταθμός: Μελέτη του παραδοσιακού οικισμού

Ο/Η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τη μελέτη στον οικισμό, ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να επισημάνουν βασικά βιοκλιματικά στοιχεία (υλικά, προσανατολισμός, σκίαση κ.λπ.) και ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/μαθήτριες να προσεγγίσουν κατοίκους για σύντομες συνεντεύξεις σε σχέση με τους λόγους για τους οποίους τα σπίτια δομούνταν με συγκεκριμένες προδιαγραφές στο παρελθόν και τους τρόπους με τους οποίους τα κτήρια, ως κατασκευές, εξυπηρετούσαν τις ανάγκες τους. Εποπτεύει τη διαδικασία καταγραφής και δίνει οδηγίες για τη σωστή χρήση των κινητών τηλεφώνων. Οι μαθητές/μαθήτριες περιηγούνται σε ομάδες, φωτογραφίζουν και σημειώνουν βιοκλιματικά χαρακτηριστικά, παίρνουν σύντομα ηχητικά αποσπάσματα από κατοίκους και συμπληρώνουν το αντίστοιχο φύλλο εργασίας.

3^{ος} σταθμός: Μουσείο Λινός και Ελιόμυλος

Μέσα από μελέτη στο μουσείο, οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν τη διαδικασία παραγωγής του κρασιού και καλούνται να δημιουργήσουν βίντεο διάρκειας ενός λεπτού που να αποτυπώνει στάδια της διαδικασίας παραγωγής κρασιού στην περιοχή (π.χ. καλλιέργεια αμπελιού, επεξεργασία σταφυλιού, ασχολίες των κατοίκων, πολιτιστικά στοιχεία που σχετίζονται με την οινοποιητική παράδοση της περιοχής κ.λπ.).

4^{ος} σταθμός: Μονοπάτι της φύσης «Βατερή»

Οι μαθητές/μαθήτριες κάνουν μελέτη πεδίου στο μονοπάτι της φύσης Βατερή κατά την οποία μελετούν και καταγράφουν στοιχεία που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα του ποταμού αλλά και με τα αβιοτικά στοιχεία. Ενδεικτικά καταγράφουν ζωντανούς οργανισμούς και τους συσχετίζουν με τη μορφολογία και τη σύσταση του εδάφους, καθώς και με δείκτες που αφορούν την ποιότητα του νερού. Ο/Η εκπαιδευτικός εποπτεύει την ασφαλή μετακίνηση και βοηθάει στην καταγραφή δεδομένων. Οι μαθητές/μαθήτριες περπατούν σε ομάδες, παρατηρούν και σημειώνουν φυτά και ζώα, εξετάζουν την ποιότητα του νερού και συμπληρώνουν το φύλλο παρατήρησης.

5^{ος} σταθμός: Αποφασίζοντας για το μέλλον

Προσομοίωση διαβούλευσης όπου οι ομάδες συζητούν στο πιο κάτω ερώτημα: «Έγκριση νέου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης που περιλαμβάνει την κατασκευή μεγάλης ξενοδοχειακής μονάδας και πεζόδρομου δίπλα στην όχθη του ποταμού Κarkώτη (Κλάριου), καθώς και την επέκταση των χώρων στάθμευσης κοντά στον παραδοσιακό οικισμό.» Κάθε ομάδα παρουσιάζει τις θέσεις της με βάση τα δεδομένα που συνέλλεξε κατά τη διάρκεια του προγράμματος, δευτερολογούν και διαμορφώνουν μια κοινή πρόταση αειφόρου ανάπτυξης.

13:00-13:30

Σύνοψη αποτελεσμάτων. Αναχώρηση και επιστροφή στο σχολείο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (09:00-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες, όπως: α) παιχνίδι ρόλων σχετικά με τον τρόπο ζωής στην κοινότητα παλαιότερα και σήμερα β) εικαστικές δημιουργίες που μπορούν να αναρτηθούν σε διάφορα σημεία του χωριού για να προβάλουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Φορούν αθλητικά παπούτσια και να είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες με βάση τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.
- Θα ήταν χρήσιμο η ομάδα να έχει μαζί της φωτογραφική μηχανή, μαγνητοφονάκι για ηχογράφηση των συνεντεύξεων με τους/τις κατοίκους και βιντεοκάμερα, για βιντεοσκόπηση όλης της δραστηριότητας.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.